

Nya regler om hindersprövning

FAKTABLAD

Justitiedepartementet

Ju 04.06 • Mars 2004

Från och med den 1 maj 2004 gäller nya regler omindersprövning som är av betydelse för alla vigselförrättare.

Ändringarna rör i första hand förhållanden där det finns en internationell anknytning. Den viktigaste nyheten är att åldersgränsen på 18 år gäller för alla som vill viga inför svensk myndighet, oavsett medborgarskap. Samtidigt skärps villkoren för att få tillstånd från länsstyrelsen att gifta sig före 18 års ålder. Det kommer därför att bli betydligt mer ovanligt att en person under 18 år kan visa upp ett intyg om hindersprövning.

Vissa intyg om hindersprövning gäller inte efter den 1 maj 2004

Under månaderna maj–augusti 2004 ställs på grund av en övergångsbestämmelse särskilda krav på vigselförrättarna vid kontroll av intyg om hindersprövning för vigsel.

Enligt övergångsbestämmelsen gäller en hindersprövning som har gjorts före den 1 maj 2004 med tillämpning av utländsk lag inte för vigsel efter den 30 april 2004, om den person som avser att ingå äktenskap är under 18 år eller fråga är om äktenskap mellan halvsyskon. Eftersom ett intyg om hindersprövning kan användas för vigsel inom en tid av fyra månader, kan bestämmelsen få betydelse vid vigslar som förrättas under månaderna maj–augusti 2004.

En vigselförrättare måste därför under perioden maj–augusti 2004 göra en kontroll genom att i tur och ordning söka svar på följande frågor.

1. Är intyget om hindersprövning utfärdat före den 1 maj 2004?
2. Är någon av parterna under 18 år eller är de halvsyskon?
3. Har hindersprövning gjorts med tillämpning av utländsk lag?

Om svaret på alla tre frågorna är ja, gäller intyget inte. Vigselförrättaren får då hänvisa paret till att ansöka om ny hindersprövning.

Om svaret på minst en av frågorna är nej, gäller intyget för vigsel.

Skatteverket rapporterar fel av vigselförrättare

En annan ändring från och med den 1 maj 2004 är att kontrollen av att vigselförrättarna sköter sitt uppdrag skärps.

Skatteverket ska alltid meddela den som kan anmäla eller pröva frågor om disciplinansvar, åtalsanmälan, avskedande eller entledigande beträffande en vigselförrättare om denne har förrättat en vigsel trots att intyg om hindersprövning saknats.

Om ett förordnande att vara vigselförrättare i ett trossamfund som har vigselförrättars tillstånd återkallas på grund av att uppdraget missköts, ska det utredas om det finns grund för att återkalla samfundets vigselförrättars tillstånd.

Tydligare regler om att tvångsäktenskap inte accepteras

Genom regler om rätt till omedelbar äktenskapsskillnad vid tvångsäktenskap och om att enligt utländsk lag ingångna äktenskap inte erkänns om de ingåtts under tvång görs det i lag tydligare att tvångsäktenskap inte accepteras i Sverige.

Garantin för att ett svenskt äktenskap inte ingås under tvång ligger i formerna för vigselförrättningen. Kravet på att de som vigs vid förrättningen ska ge till känna att de samtycker till äktenskapet är ovillkorligt. Är kravet inte uppfyllt är förrättningen inte giltig som vigsel. Vigselförrättaren har ett särskilt ansvar för att se till att förrättningen uppfyller de krav som ställs.